

Weöres Sándor Országos Gyermekszínház Találkozó és Fesztivál – 2021

Online szemle – 2021. június 5-6-7.

Közel negyven előadás felvételét tették elérhetővé számunkra az előadások alkotói. A felvételekből három válogatás készült. **Az országos fesztivál eredetileg tervezett időpontjában tettük közzé ezeket a válogatásokat.** Mint minden válogatás, ez is szubjektív: a „mit kell mindenképpen”, a „mit érdemes” mellett a „mit szabad” (és „mit nem szabad”) megmutatni egyaránt (ha nem is egyformán) fontos szempont volt.

Ha valami nem került be a válogatásokba, az egyáltalán nem biztos, hogy értékbeli visszajelzés. Meglehet, hogy sokkal inkább arról szól, hogy a kapott/látott fázisképet jobb lenne a nagyobb nyilvánosság kizárásával, külön megbeszélni: a produkció vagy a résztvevők védelme miatt. Sok esetben csak részletet állt módunkban megmutatni!!! Kértük játszóktól, nézőktől, rendezőktől is, hogy ezt vegyék figyelembe.

A válogatások közül az első június 5-én landolt a neten. Az első válogatásba azok a felvételek kerültek, amelyek a videós-filmes-fotós-zoomos eszközökből többet használtak: néha annyival többet, hogy a műfaj is kérdésessé vált (színház vagy film?), de éppen ettől izgalmas is volt, nem ritka, hogy egyszerre láthattuk a korlátokat és a lehetőségeket is nagy mértékben kitérítő kreatív ötleteket.

A második adag, az újabb válogatás június 6-án érkezett: az alsó tagozatosok játéka, majd 7-én a felsősöké.

A felvételek sorrendje a következő:

1. rész

- Art Osztály (zöld csoport) – *A piros láb*, Szigetmonostor Faluház, Kas Kriszta
- Létra Klub – *Egy osztály emlékei*, Világszép Alapítvány, Budapest, Fazekas Anna Dorottya
- Art Osztály (kék csoport) – *Unatkozók viadala*, Szigetmonostor Faluház, Kas Kriszta
- SzínreLépdelők 1. – *Én-napló 1.*, Szávítri Alapítvány, Miskolc, Szeszák Szilvia
- Napsugár Gyermekszínház – *Farkas és Piroska*, IV. Béla Katolikus Általános Iskola és AMI, Jászfényszaru, Kovács Tímea
- Tiéd a színház! színház csoport – *Az egri Csillagok háborúja*, Bocskai István Általános Iskola, Alapfokú a Művészeti Iskola és Kollégium, Hajdúnánás, Jeles Éva
- Zsákhanga Nyüzsizínház – *Ne is beszéljünk róla!*, Simándy József Ált. Isk. és AMI, Kistarcsa, Nagy Mónika és Cziffer Vera
- Sz. Lendvai KAI – *Értékek útján*, 1. számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola, Lendva, Szlovénia, Kusek Žana
- Mestercraft – *Kockó (részlet)*, IX. Kerületi Molnár Ferenc Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Ált Iskola, Budapest, Éles Eszter

2. rész

- Huncutkák – *Süsü*, Szacsvey Imre Általános Iskola, Nagyvárad, Románia, Rusz Csilla

- Huncutkák utánpótlás – *Költői verseny*, Ajak Tamási Áron Katolikus Általános Iskola, Tormáné Szabó Ilona
- Vörösmarty színjátszó csoport – *A pletykás asszonyok*, Kiskunlacházi Általános Iskola és EGYMI, Sörösne Gőcze Katalin
- Érdi hangyácskák – *Imbolygó iskolabolygó*, Érdi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola, Nagyné Balázs Gabriella
- Vackor Csoport – *A bátyám öccse*, Szent József Iskolaközpont, Szekszárd, Bertáné Hargitai Margaréta
- Tücsök Csoport – *Pattog a labda*, Kecskemét Vásárhelyi Pál Általános Iskola, Vass-Eysen Ábel
- 4. osztályosok – *Raplehem*, Istvánffy Miklós Általános Iskola, Szigetvár, Osztopányi Rózsa

3. rész

- CsepPet – *Levetkezett gönceink*, CsepPet Kicsik (a nagyok közreműködésével) – Az ördög nem alszik Érsekvadkerti Petőfi Sándor Általános Iskola, Fontányi Andrea
- Huncutkák – *A selmeci imposztor (próbarészlet)*, Ajak, Tamási Áron Katolikus Általános Iskola, Tormáné Szabó Ilona
- Pafff Színpad – *Szent Antal szerencséje*, Országgh Kristóf Általános Iskola, Sirok, Rajnavölgyi Vilmos
- Dobókockák – *A kövé vált birodalom*, Kunszigeti Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Szabó Gergely
- Bendegúzok – *A fagyos király*, Országgh Kristóf Általános Iskola, Sirok, Gál Zoltán
- Emberke Színjátszócsoporthoz – *Hol vagy, anyó?*, Csepeli Fasang Árpád AMI SZÍN-PAD-KÉP Tagintézménye, Majorné Szekeres Edit
- G.B.C.S. – *Az éj harmata*, Csepeli Fasang Árpád AMI SZÍN-PAD-KÉP Tagintézménye, Körrömi Gábor
- Refizetek – *Walesi bárdok*, Kecskeméti Református Általános Iskola, Boldis Anna Kornélia
- Keresztöltés – *Láthatatlan kötelékek*, Szent József Iskolaközpont, Szekszárd, Bertáné Hargitai Margaréta
- Honvéd Kaszinó Városi Színpad – *Október 23.*, Kanizsai Fiatalok Közössége Egyesület, Nagykanizsa, Fási Barnabás

KL

Offline találkozók 2021. október 2-20. között

Budapesti találkozó – színjátszó ünnep a Marczin

2021. október 2.

Kedves Olvasó!

2021. október 2-án a Marczibányi téren végre sok „drámára éhes” gyermek, rendező, csoportvezető, hallgató, szülő és szervező találkozhatott egymással.

Régóta vártuk ezt a pillanatot! Hogy miért?

A XXX. Weöres Sándor Országos Gyermekszínpad Találkozó alapos előkészítő munkájára nem csak a kerek szám adott okot, hanem mivel a pandémia már a XXIX. WSO-t is online

megrendezésre kényszerítette, tettvággyal teli elnökség várta, hogy ismét méltó módon ünnepezhessük a gyermekszínházi ünnepét.

Ám a járványhelyzet megint átírta a már kidolgozott forgatókönyvet. Így alkalmazkodva a hét-ről-hétre változó állapotokhoz, az éjszakába nyúló online megbeszélések eredményeként, 2021. október 2-án megrendezésre kerülhetett a XXX. WSO rendhagyó formája, a SZÍNHÁTSZÓ ÜNNEP a Marczibányi téren.

Izgatottan gyülekeztünk a kamarateremben és 10 órától 30 gyermek és 30 felnőtt önfeledt keveredéséből, újra boldog nevetéstől, játékos kacagástól visszhangzott a ház! Körömi Gáborral karöltve „fát vágunk”, „lőversenyen szaladgáltunk”, s kerestük a legmókásabb kézfogós barátainkat. A drámajátékos foglalkozások két csoportban folytatódtak tovább. Jómagam egy játékos mozgástréninggel, míg Körömi Gábor szoborjátékokkal tarkított improvizációt előkészítő gyakorlatokkal tette felejthetlenné ezt a rég várt napot.

Őszintén szólva, valóban nehezünkre esett abbahagyni a játékot, mégis szívesen tettük, hiszen tudtuk, hogy egy röpké félórás ebédidő után izgalmas előadások megtekintésére lesz lehetőségünk.

Megtisztelő volt számomra, hogy idén Szakall Judit mellett kaptam lehetőséget a szakmai véleményem elmondására. Vele minden eszmefuttatás felemelő! Változatos műfajok, különleges formában követték egymást. Boldogan sodródtunk az eseményekkel, s a szakmai megbeszélés legfontosabb pillanata volt, mikor mindketten hálánkat fejezhettük ki a megjelent csoportok gyermekeinek, rendezőinek, hiszen az ő kitartó, minden várakozásunkat felülmúló munkájuk, kreatív ötleteik tették lehetővé, hogy a gyermekszínházi túlélje az elmúlt 2 évet. Ennek eredményeként délután öt csoport töretlen lelkesedéssel birtokolhatta a színpadot.

Kis Tibor vezetésével a Páratlan Pupákok csapata, bár három főre apadt, mégis színészi játékuk feledtette velünk mindezt. Olwen Wymark *Mi hárman* című művét állították színpadra, s bár a próbafolyamat Tibor elmondása szerint egy lyukasórára, egy-egy óra közti szünetre korlátozódott, a karakterek megformálása, a színészi játék belsővé válása így is példaértékű volt.

Az Aranyos Kamaszok *Kamaszágok* című előadása Lossos Borbála rendezésében most felvétel formájában szórakoztatott bennünket. A nézőtér felhangzó kacajokból egyértelműen kiderült, hogy a digitális bennszülöttek, az online világot uraló gyermekeink miként is vélekednek rólunk, szülőkről, akik csupán digitális bevándorlóként próbáljuk értelmezni a világ felfokozott tempóval sodródó eseményeit. Szórakoztató, ám igencsak elgondolkodtató soraik mindenkiben mély nyomot hagyhattak.

Ám merengésünk hamar szertefoszlott, mikor az Érdi Kishangyák *Imbolygó iskolabolygó* című előadása, a kisiskolások bájos világát tárta elénk. Jó volt nézni, ahogy Nagyné Balázs Gabriella, a csoport vezetője, rendezője a nézőtér soraiból együtt él az előadás minden pillanatával. Békés Márta sorain keresztül görbe tükörben láthattuk az iskolai élet szépségeit, melyet változatos műfajokkal, a népdaltól a rapig keltettek életre az Érdi kishangyák.

Éles Eszter rendezésében egy új műfajjal, a filmen megelevenedő drámás- és szerkesztett játékkal ismerkedhettünk meg. A MesterCraft csoport mottója: „Kell egy hely, ahol biztonságban érzem magam” jól tükrözi a gyerekek érzelmeit, belső gondolatait, melyeket a pandémia alatt kialakult elszigetelődés során éltek át. Bár Esztert a kényszer vezette, operatőri munkája kiváló művészfilm hatást eredményezett. Munkája elismerésre méltó.

A nap megkoronázása volt az a katartikus pillanat, melyet Koltai Judit csoportja a *Lila álmotól a Fekete országig* előadása keltett a nézőkben. Babits Mihály Fekete ország című versének átdolgozása Tóth Regina munkáját dicséri, mely megmutatta számunkra, hogy a Pogácsa az

Arénában Színkör tagjai hogyan jutottak el a tavaly bemutatott Lila álomtól egy év alatt a Fekete országig. A szünni nem akaró taps méltó zárása volt ennek a Színjátszó Ünnepeknek.

Köszönettel tartozom még az Apor Vilmos Katolikus Főiskola drámapedagógus hallgatóinak, akik a nap első percétől az utolsóig együttműködtek velünk. A Dráma van csoportnak, akik Tollár Ivett vezetésével minden pillanatot megragadtak a tanulásra, a csapatépítésre, ezzel segítve a mi munkánkat. Külön köszönet Bánkuti Csengének, Heves Nórának, Petrik Sárának és Sárközi Máténak, hogy a színjátszó gyerekeknek vidám játékos foglalkozást tartottak, amíg a csoportvezetők a szakmai beszélgetésen vettek részt.

Már várom a következő hetek Színjátszó Ünnepeit a többi helyszínen, hogy novemberben a pécsi országos rendezvényünkön újra találkozhatunk a Weöres Sándor Gyermekszínház Fesztiválon!

Pátkay Mónika

Vas megyei találkozó

Celldömök, 2021. október 6.

A XXX. Weöres Sándor Gyermekszínház Találkozó Vas megyei fordulójának szervezése és megvalósítása több szempontból is nehézségekbe ütközött. A tavaszi események mindenki előtt ismertek, a járványhelyzet nem tette lehetővé a találkozó szokott időben való megtartását. A tavasszal közzétett felhívásra mindössze két csoport jelentkezett, ami (sajnos) folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A tavaly kezdődött pandémiás helyzet a megyében működő vagy a megyében korábban működő csoportok életét alaposan megnehezítette. A nem reprezentatív személyes kutatásomból az derült ki, hogy vagy a gyerekek fogytak el a különböző csoportokból, vagy az adott drámatanár/pedagógus érdeklődése/foglalkozása fordult más irányba. A Soltis Lajos Színháznak szívügye a WSO – hét évvel ezelőtt ezért is vállaltuk fel a találkozó megyei fordulójának szervezését és lebonyolítását. Azonban minden erőfeszítésünk ellenére Vas megyében évről évre kevesebb csoport jelentkezik. Korábban a Dramatikus Nevelés Hete program-sorozat keretén belül próbálkoztunk workshoppal, előadásokkal, de nem járt sikerrel küldetésünk. A színházunk által működtetett gyerekcsoportok adták az utóbbi időben a találkozó résztvevőinek többségét, de a saját csoportunk jövője is kérdésessé vált.

Mindezen előzmények után próbálkoztunk a találkozó őszi lebonyolításával. A saját csoportunk létszáma megfeleződött, a másik jelentkező csoport pedig visszalépett. Egyszóval nem maradt gyermekszínház csoport a megyében. A találkozót ezért újragondoltuk. Szerettünk volna egy műhelytalálkozót, jelentkező hiányában azonban meghiúsult. Végül a XII. Soltis Lajos Országos Színházi Találkozó keretén belül hívtunk meg általános iskolásnak készült színházi nevelési előadásokat. Október 6-án 10 órától a Soltis Lajos Színház *Röppálya* című előadásán vett részt a Celldömölki Városi Általános Iskola két 8. osztálya. Ugyanezen a napon láthatták a gyerekek a Kollázs Kulturális Műhely *A muter meg a dzsinnek* című előadását. Az előadáson 7. osztályosok vettek részt. Október 8-án pedig a felvidéki Vekker Műhely *Nem csináltam semmit* című előadására hívtunk 6. osztályosokat.

A három színházi nevelési előadás 70 fő résztvevővel valósult. Örültünk, hogy végül valamilyen formában ingyenes és értékes élményt tudtunk teremteni a megyei találkozó égisze alatt. Örömmünk kissé keserédes, hisz a gyermekszínház megyei ünnepét gyermekszínház előadások nélkül tartottuk.

Pesti Arnold

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei találkozó

Ajak, 2021. október 8.

Közösségi létezés

Perényi Balázs kollégámmal Ajakon jártunk 2021. október 8-án, pénteken a Magyar Drámapedagógiai Társaság képviselőjében, hogy megnézzünk két gyermekszínházi előadást a Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei bemutatóján.

Két előadást láttunk az Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulóitól Tormáné Szabó Ilona rendezésében. A nagyobb csoport, a Huncutkák, amely 6-7-8. osztályos tanulókból áll, Mikszáth Kálmán *Tavaszi rügyek* című novellája alapján *Az imposztor* című előadást mutatta be. Az iskola fiatalabbakból álló csoportja, a Huncutkák utánpótlás, ahova 4-5. osztályos gyerekek járnak, Lázár Ervin *Négyzögletű kerek erdő* című művéből a *Dömdö-dömdö-dömdödöm* fejezet nyomán *A költői verseny* című előadást játszotta el.

Meghatározó élmény volt mindkét alkalommal, hogy az ajaki iskola fiataljai, óvodásai megnézték osztálytársaik, iskolatársaik előadásait, akik különös és humoros színházat csináltak az iskola tagjai, tanárai számára péntek délelőtt. Az esemény létrejöttéhez nagy adag nyitottság kellett az iskola vezetése részéről, csak így születhetett meg egy ilyen közösségi alkalom, amikor színházat nézhetett kicsitől a nagyig mindenki. Azért is írtam, hogy színházi esemény jött létre, mert mindkét csoport játszóival valódi színházi pillanatokat, csendeket tudott teremteni az előadások alkalmával. Nehéz feladat 100-150 fő előtt játszani ennyi idősen, de a játszóknál ez a nehézség nem volt érzékelhető. Lenyűgöző volt látni mindkét gyermekszínházi csoportnál, hogy bátran léptek színpadra, hogy nem zavarta őket az óriási közönség. A diákok bejátszották a színpadot, odafigyeltek a hangerőre is, hogy még az utolsó sorban is hallják a nézők a párbeszédet. A játszóik uralták a teret és a helyzeteket is, hiszen még a közönség nevetéseit is ki-várták, és úgy folytatták a játékot.

Az imposztor történetében a szereplők intenzíven élték a helyzeteket. Élvezték a történetet, a történet adta helyzet- és jellemkomikumot. Izgalmas szituációkat hozott létre Tormáné Szabó Ilona, melyeket a gyerekek nagy erővel és energiával játszottak ki. Közösségi élményt jelentett az előadás a szereplőknek és a közönségnek egyaránt.

A másik gyermekszínházi előadásban, *A költői verseny* című mesejátékban intenzíven és impulzívan voltak jelen a szereplők. Érezhető volt, hogy a gyerekek szeretik játszani a történetet, élvezik minden pillanatát, és ők is élik és értik a humorát.

Tormáné Szabó Ilona rendezése a gyerekek számára mindkét alkalommal megadta a lehetőséget arra, hogy a közösségi létezés öröme megszülessen a közönség és a játszóik számára egyaránt.

Patonay Anita

Regionális műhelytalálkozó

Keszthely, 2021. október 9.

Az idei évben a járvány nagyon furcsa helyzeteket teremtett, és a csoportok, csoportvezetők munkáját is jelentősen megnehezítette. Ebben az időszakban talán még nagyobb jelentősége van egy-egy találkozóknak, műhelymunkának.

Nem csak a bemutatók sorát vártuk és vágytuk már nagyon, de az elmúlt bő másfél év olyan problémákat is generált, amikhez alkalmazkodnunk kell, meg kell tanulnunk egy új közegben, új szemlélettel dolgozni.

Ehhez is adott nagy segítséget a keszthelyi találkozó, ahol a csoportoknak ismét volt lehetősége a találkozásra, egymás munkájába való betekintésre, közös tréningeken való részvételre.

Pap Gáborral érkeztünk a Balaton-parti településre, ahol a Balaton Színház ad otthont a találkozóknak évek óta. Műhelyfoglalkozást vezetni érkeztünk. A résztvevőket a színjátszás két fontos területébe igyekeztünk beavatni, elindítani. A gyerekek és felnőttek közös játékában egyfelől a zeneiség, a saját hang, a saját test mint hangszer, az egyszerű hangokkal való játékok zeneiségével ismerkedhettek a gyerekek és a csoportvezetők. Olyan játékokat tanulhattak meg, melyek segítségével bármikor hangulatot teremthetnek egy színpadi pillanathoz, amelyek tovább fűzésével, kis fantáziával élő „zenevel”, hanggal kísérhetik játékaikat. Szavak nélkül teremthetnek hangulatokat, mutathatnak meg érzéseket. Végül rögtönzött kis koncerttel zártuk a foglalkozást.

Másrészt olyan kommunikációs játékokat, technikákat, egyszerű karakterábrázolásokat tanulhattak, tapasztalhattak meg, amik minimális jelzésekkel élve teremtenek figurát, mutatnak meg viszonyokat. Megtapasztalhatták a mozdulatok intenzitásának, lendületének változtatásával elérhető hatásokat. Kipróbálhatták a lassítás, a gyorsítás, az elnagyolás vagy éppen a kihangsúlyozás hatását. A megjelenítésekre azonnali visszajelzéseket is kaphattunk. Ezek alapján módosítani, erősíteni vagy éppen átfogalmazni is volt lehetőségünk.

Fontos tapasztalat volt, hogy ilyen jellegű foglalkozásokat, akár rögtönzötteen is érdemes a találkozóink részévé tenni. A csoportok és a csoportvezetők is örömmel fogadják, friss ötletekkel tölti fel őket, külső szakemberektől is tanulhatnak a gyerekek. Egy-egy ilyen élmény új lendületet ad a közös műhelymunkának, jelentőséget ad az előkészítő szakasznak.

Dolmány Mária

Regionális találkozó

Győr, 2021. október 9.

A regionális találkozó idén a csoportok évközi munkáját igyekezett segíteni. Mivel kész műsorral a résztvevők nem tudtak megmutatkozni, csoportokra bontva négy tréningen fejleszthették készségeiket, képességeiket. Közös ebéddel szusszanhattak a délutáni programok előtt.

Korcsoportos bontásban együtt dolgoztak a 6-7 évesek, 8-10 évesek és az idősebbek.

A legkisebbek játékos formában beszédtechnikai fejlesztést kaptak Kiss Tündétől és játszottak Nyári Barbival.

A 8-10 évesek és a legnagyobbak Szántó Dániel vezetésével ismerkedtek a tárgyanimáció és bábtechnika alapjaival.

A délelőttbe Balla Richie improvizációs gyakorlatokat hozott a 10 év fölöttieknek, míg a délutánt a középső csoport Fekete Anikóval töltötte hang-, ritmus- és énekjátékokkal.

Az általános körülmények megnehezítik az események szervezését, így örültünk, hogy a nap létre tudott jönni 31 diák részvételével. A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, az IME helyi közreműködő szervezésével térítésmentesen biztosíthattuk a programot.

Bojkovszky Zsolt

A győri tréningnap csoportvezetői szemmel: Hálás vagyok, hogy a csoportjaim (Arrabona Diákszínpad és Kunszigeti Dobókockák) részt vehettek egy ilyen magas színvonalú szakmai napon. Nem csak minőségi időtöltés volt számukra, hiszen a sokszínű és kreatív foglalkozásokon hosszú távon használható tudásra is szert tehetnek. A tréningnap négy fő területe az énekzene, a báb- és tárgyanimáció, a beszédtechnika, illetve a dramatizálás volt. Örülök, hogy elis-

mert trénerekkel találkozhattak, akiktől játszva tanulhattak magukról és egymásról is a különböző gyakorlatok segítségével. Az egyik legfontosabb hozadéka a napnak az élő találkozások a többi csoporttal. Sok színjátszótól hallottam vissza, hogy barátságok is születtek itt. A gyerekek visszajelzései és élménybeszámolóai azt bizonyítják, hogy ez egy fontos, tartalmas és emlékezetes nap volt.

Köszönjük a lehetőséget!

Szabó Gergely

Nógrád megyei találkozó

Balassagyarmat, 2021. október 9.

Robogtunk vidáman Szakall Judittal Balassagyarmatra, hogy részt vegyünk a Weöres Sándor Országos Gyermekszínház Találkozó Nógrád megyei fordulóján.

Több oka is volt a vidámságunknak. Elsősorban egymásnak örültünk Judittal, de talán ez az, ami legkevésbé hozza lázba az olvasókat. Másrészt ritkaság volt az elmúlt egy évben az offline színjátszó találkozás. Az iskolai csoportok, ha egyáltalán tudtak próbálni, nem jöhettek ki az iskolákból, a közművelődési intézményekben működő gyermekszínház közösségek pedig nem mehettek be a próbahelyükre. Harmadszor pedig az úticél, Balassagyarmat volt jókedvünk oka, hiszen a város mindig jó támogatója volt az amatőrszínházi mozgalomnak. Az elkötelezett szakemberek több évtizede őrzik a lángot. Külön kiemelkedik közülük Jakus Juli, aki nem csak szervezője, de igazi házigazdája is a Nógrád megyei és a regionális gyermekszínház találkozónak.

A Mikszáth Kálmán Művelődési Központ épülete nem csak színházi teret nyújt, hanem óriási belső tereivel és udvarával mindenféle játékos foglalkozásra is lehetőséget ad. Ahányszor csoporttal voltam itt, mindig valahogy azt éreztem, hogy a zezugos épületben jó helyen vagyunk. Most egy kicsit még üres volt a ház, amikor megérkeztünk, hiszen a három bemutatkozó csoport nem tudta teljesen megtölteni az épületet, ugyanakkor a színházterem tele volt, hiszen a kísérők mellett olyan csoportok is eljöttek játszótársnak, nézőnek, akik idén nem készültek előadással, de kíváncsiak voltak a többiekre.

Elsőnek az érsekvadkertiek mutatkoztak be, a Petőfi Sándor Általános Iskola Cseppet (Kicsik) csoportja állt a színpadra. Varró Dániel verses meséjét dolgozták fel, melynek címe *Az ördög nem alszik*. A különleges mese előadásában a kicsik segítségére sietett Fontányi Andrea másik csoportja, így a csoport a felső tagozatos színjátszókkal kiegészülve adták elő a történetet. (Erre az együttműködésre már tavaly is látunk szép példát Andrea rendezésében, amikor Petőfi Arany Lacinak című versét játszották el *Laci, Te!* címmel.) A tapasztaltabb színjátszók, a nagyok nem csak zenekarként, de segítő szereplőként is részt vettek az előadásban. A holdért folyó küzdelemben sárga labdákkal játszottak, kihasználva a kislabdák és a nagylabdák játéklehetőségeit, majd ritmusjátékokkal kiegészülve együtt mondják, összmondják a verses mesét, hogy eljussanak a kis ördögyerekek mesei és közmondásos tanulságáig: tudnunk kell, hogy az ördög sosem alszik.

Őket követte a FÉBÉ Társulat Szécsényből, a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészeti Iskolából. Cs. Szerémy Andrea vezetésével a csoport Max Lucano meséjét dolgozta fel. *Az Értékes vagy* címmel előadott produkcióban egy vallásos tanulságot hordozó történettel foglalkoztak. Az érdekeny feldolgozásban a megbélyegzés, a bűnösnek titulálás, a sűrke szégyenbélyegek használata teljesen más értelmet nyer, amikor egy többségében hátrányos helyzetű, roma fiatalokból álló csapat foglalkozik a mesével. Az előadás elején a némajáték egymás elfogadásáról szól,

egy barátság történetét elmesélve, majd elkezdődik a foltmanók története, hogy végül megtalálja a kislány az utat ÉLI-hez. Sok esetben még hiányzik a színpadi biztonság és a technika, amivel a színpadi szereplést beszédben és mozgásban meg tudják erősíteni, de a szakmai megbeszélésen nyilvánvalóvá vált, hogy nem is ez most a cél. A szereplő kilenc lány életébe beköltözött a színjátszás, így jöttek el Balassagyarmatra, s ez, azt hiszem, a legfontosabb fordulat az életükben. Láttam a büszke szülőket, akik az előadás után jöttek ki a színházteremből, és úgy éreztem, már megérte ezzel a történettel foglalkozniuk.

A harmadik produkció az Érsekvadkerti nagyok, akik a CSEPPET nevet viselik, régóta színvonalas és remek összeállításokkal örvendeztetik meg a Weöres fordulónak közönségét. Fontányi Andrea színjátszója ezúttal is kitettek magukért. *Levetkezett gönceink* című előadásuk a kamaszkor átmenetiségéről szól, úgy, hogy közben kortárs költők verseiből válogattak testhezálló szemelvényeket. Közben a színpad valóban telis-tele volt kinőtt ruháikkal, és olyan felnőtt ruhadarabokkal, melyekkel egy-egy felnőttet is jeleztek: észrevétlenül próbálgatták saját felnőtt szerepeiket is. A csoport szépen énekel, a dalok egy kolléganő munkáját dicsérik, a ritmusjátékokat pedig már megszokhattuk az érsekvadkeri produkcióktól. Milyen elvárások és milyen minták állnak egy mai kamasz lány előtt – ennek nyújtja érzékeny tárházát az előadás, kicsit felidézve az Örkény Színház *Secondhand* című előadását. Ám itt most „csak” kamaszokat láttunk. Nem akartak többet adni, többet mutatni, mint amennyi a „kis nagylány” létükbe belefér. Jó érzékkel választott versek, apró szituációk jelzik, hogy az érett színjátszók jól tudnak együtt dolgozni vezetőjükkel és ebből a közös gondolkodásból érvényes előadás született.

A szünet után, de még a szakmai beszélgetés előtt összegyűltünk a nagyteremben, s Judittal közösen játszottunk az egybegyűlt színjátszókkal. Így nem csak azok lehettek szerepben, akik a színpadon szerepeltek, hanem mindenki, aki eljött erre a találkozóra. A játék után röviden értékeltük a produkciókat, majd egy fontos esemény következett. A 2000 óta legalább öt alkalommal arany minősítést szerzett csoportvezető-rendezőket 2021. szeptember 25-én köszöntött és ünnepelte a Magyar Drámapedagógiai Társaság a Marczibányi téren. B. Nyiregyházi Ágnes, a balassagyarmati Pimasz Kamasz csoport vezetője most, ezen a találkozón kapta meg az oklevelet és a könyvet. Régi csoporttagjai is elkísérték az átadásra.

Nem is zárhatnám a beszámolón stílszerűbben, mint a *gyémánt oklevél* átadása alkalmából megjelent könyv egy idézetével, B. Nyiregyházi Ágnestől:

„A színjátszás alkalmat ad a diákok és egymás megismerésére, megvalósítja a sokat emlegetett egyéni bánásmódot, örömet szerez a gyermekeknek a foglalkozásokon, a próbákon, a színpadon egyaránt. A „semmi nem kötelező” megsokszorozza aktivitásukat, megérik az egymás elfogadásának, támogatásának, segítségének örömét. És ha ebből az érzésből jut a későbbi életük hétköznapijaiba is, akkor mindent elértünk.”

Így legyen.

Körömi Gábor

Heves megyei találkozó

Eger, 2021. október 14.

2021. október 14-én Egerbe látogattam zsűriként, ahol három csoport részvételével megyei gyermekszínjátszó találkozót szerveztek a megyei pedagógiai intézet munkatársai.

Végre!

Az elmúlt másfél év nehéz időszakai után örömmel és várakozással mentem olyan rendezvényre, ahol gyerekszínjátszó-előadásokat láthatok. Ráadásul – zsűritársammal, Fekete Anikóval – egy

olyan megye munkájába pillanthattam bele, melynek csoportjait csak az országos találkozóról ismerhettem.

A remek színpadtechnikai adottságokkal rendelkező helyszínen rutinos szervezők barátságos hangulattal várták a gyerekeket. Utóbbit erősítendő a „versenyprogram” után zsűritársammal egy kis közös játékot is vezettünk, ezzel is indukálva az ismerkedés, a feloldódás lehetőségét. Első alkalommal jártam Egerben ilyen rendezvényen; a résztvevő csoportvezetőkkel beszélgetve s az előadásokat nézve megtudtam, hogy a csoportok nagy többsége népmese-feldolgozásokból építkezik, általános a kar/kórus használata, illetve a történetek egy részének narrációval való elmesélése.

Utóbbi kapcsán felmerült, hogy milyen jó is lenne egy olyan továbbképzés, amelyen a fő téma az „És mire használható még a Kar?” lehetne. Szerencsére ennek kapcsán számos pozitív példát láttam mindhárom előadásban, ahol jó pedagógiai érzéssel, megfelelő és a korosztályhoz illő színházi esztétikával dolgoztak a csoportvezető-rendezők. Az alábbiakban néhány gondolatot osztom meg a látottak előadásokról, külön-külön, a játék sorrendjében.

Paff Színpad – Ország Kristóf Általános Iskola, Sirok

A műhely és vezetőjének – Rajnavölgyi Vilmosnak – munkáit korábbi WSO-król ismertem, s példaértékűnek tartom azt az elkötelezettséget, ahogy hosszú éveken keresztül, a pandémiás időszak alatt/után is képes értékközvetítő, pedagógiai és gyermekszínházi irányelvek szerint előadásokat létrehozni. A *Szent Antal szerencséje* című népmese-feldolgozásuk nem szűkölködik humoros jelenetekben, a játszó karakteralkotó képességére alapoz, és minden játszó pontosan, artikuláltan, bátran szólal meg a színpadon. Úgy, hogy az elmúlt időszak játék- és közösségi élménymentessége nem látszik rajta. Külön öröm volt látni, hogy a játszó milyen bátorsággal vetik bele magukat az ösztönös jelenetekbe; az előadásokban megjelenő vita vagy az összetűzés zsigeri alapon működött a játszóban, ebből egy felszabadult alkotófolyamatra következtek.

A csoportvezető utolsó munkája ez a nyugdíjba vonulása előtt, így ehhez és a tartalmas pályához innen is gratulálok!

Napsugár Gyermekszínpad felsős csoportja

Az előzetesből megtudtam, hogy a jászfényszarui Napsugár Gyermekszínpad felsős csoportja Zalán Tibor *Rettentő görög vitéz* című művét dolgozta fel két évvel ezelőtt. Akkor egyetlen alkalommal volt lehetőségük előadni, mert a járvány közbeszólt. Azóta sokan elballagtak a szereplők közül, így most nélkülük kellett életre kelteni ezt az előadást.

Munkájukban nagy hangsúlyt kapott a kar/kórus, mely hol a történetet mesélte, hol teret határozott meg, hol a bizonytalan játszó szövegmondását segítette. A fentiek ismeretében csodálatlan figyeltem, hogy miként lehet egy évekig „pihentetett”, játszócsereán átesett előadást ilyen frissen tartani.

A jászfényszaruiak rettentő görög vitézét több gyerek is eljátszhatta a karakterre jellemző attribútumok cseréjével; a rendező jó érzéssel lányokra is kiosztotta a szerepet azokban az esetekben, amikor a szerep nem kívánta meg, hogy fiú alakítsa.

Az értékelésen néhány pontosításra hívtam fel a figyelmet annak kapcsán, hogy a színpadi cselekvés tárgya mindig „valami” legyen. Ha a dikció egy fontos dolgot említ, de a játszónál ez csak imitáció (vagy egy „láthatatlan” tárgy használata), akkor a néző mint befogadó elveszik.

A jászfényszaruiak nem csak a hosszú utazást Egerbe és az előadás életben tartását vállalták – mivel „nagy busszal” érkeztek, támogató szülők és alsós nézők is érkeztek velük, így bátran bízzunk abban, hogy náluk az utánpótlás is biztosítva van.

Bendegúzok – Országh Kristóf Általános Iskola, Sirok

Az Országh Kristóf Általános Iskola „másik” csoportját Gál Zoltán vezette, akinek munkásságát szintén ismerhettem korábbról. Azt a számomra hihetetlen dolgot érte el, amivel én eddig még nem találkoztam; a csoport az előző tanévben elballagott, de a fesztiválra felélesztették előadásukat. A színházi, pedagógiai munka mellett ez nem kevés logisztikai feladattal jár és mutatja a gyerekek elköteleződését a csoport iránt.

Az összművészeti elemekkel dolgozó, cigány népballadát alapul vevő előadásban mindenki képességének megfelelően mutathatta meg magát. *A fagyos királyt* óriásbáb jelenítette meg, az egyes jeleneteket élő gitárjátékkal kísérte az egyik szereplő.

Az értékelésen arról beszéltünk, hogy a cigány népmesei elemek hogyan integrálhatók, hogy tehetők általánosan érthetővé egy-egy előadásban. Ebben a balladában is megjelenik a lókoponya, majd a belőle feltámadó paripa (a cigány mese és mondavilág szinte kötelező eleme), melynek kapcsán azt jegyeztem meg, hogy a koponya a kezdőképben szerepelve a központi szereplő szegényes környezetét erősítő jelként is érvényes.

A találkozó végén különdíjakat osztottunk ki, s jeleztem a Magyar Drámapedagógiai Társaság felé, hogy mindhárom előadást delegálnám a pécsi országos fesztiválra. Nagy örömmel tudtam meg, hogy ennek nincs akadálya, így a siroki és jászfényszarui gyerekek újabb játékelményel lehettek gazdagabbak.

(Sajnos technikai okok miatt az egyik siroki csoport, a Bendegúzok végül is nem tudott részt venni az országoson. *A szerk.*)

Ákli Krisztián

Komárom-Esztergom megyei találkozó

Tatabánya, 2021. október 15.

A Weöres Sándor Országos Gyermekszínjátszó Találkozó Komárom-Esztergom megyei szakmai programjára 2021. október 15-én került sor a Puskin Művelődési Házban. A szervezők – Tóth Zsóka vezetésével – bebizonyították, hogy a járvány következtében előállt lehetetlennek tűnő helyzetben is megvalósulhat egy olyan program, mely közösségi élményt nyújt a gyerekek számára és szakmai lendületet ad a csoportvezetőknek. A szakmai napon négy csoport tudott végül részt venni: Zsák bolha (Tata, Kőkúti Általános Iskola, 8-9 évesek, Sulyokné Nagy Tünde vezetésével), Ficseri (Tatabánya, Szent Margit Általános Iskola, 12-15 évesek, Bíró Ildikó vezetésével), Bigyó (Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, 12-14 évesek, Szalókiné Polónyi Judit vezetésével), Szálka Stúdió (Tatabányai Árpád Gimnázium, 13-15 évesek, Tara Andrea vezetésével). Így összesen 96 gyerek vehetett részt a szűkebb szakmai programon.

Egy fellépéssel tudtuk idén megörvendeztetni magunkat. A Ficseri csoport előadásában Móra Ferenc Puli c. írása nyomán színpadra alkalmazott *Puli* című előadás nyitotta a napot. Bíró Ildikó még tavaly készítette el az előadást a csoportjával, és vállalta, hogy erre az alkalomra újrarendezi, hiszen több szereplőt is helyettesíteni kellett azóta. A rövidke produkció pontosan annyit vállalt, amennyi a különösen nehéz körülmények között is biztonságos kereteket nyújtott a fellépő gyerekeknek arra, hogy megmutathassák magukat. Ez így is elegendő volt ahhoz, hogy végigkövethessünk a színpadon a főszereplő belső útját: szembenézését saját önbizalomhiányá-

val, beilleszkedési nehézségeivel, kortársaihoz és a felnőttekhez fűződő viszonyának változásaival, majd ennek cselekvő megváltoztatását és a kihívásokkal teli út tapasztalatainak belsővé tételét. A közönség soraiban ülő gyerekek érezhető hálával fogadták a színházi élményt.

A zsűri, Szivák-Tóth Viktor és Tölgyfa Gergely, az első nagyobb programblokk után adott visszajelzéseket a látottakról a rendezőnek, Bíró Ildikónak. Szóba kerültek dramaturgiai kérdések – hogyan tud hidat építeni a színpadi adaptáció a szépirodalmi alapanyag saját kora és jelenünk között, mi az, ami megtartható a történetből különösebb magyarázat nélkül, és melyek azok a kulturális alapvetések, melyek már nem evidensek mára, hogyan reflektálhat erre a színpadi forma, mikor érdemes a szöveget magát erősebben átdolgozni. Érintettük a színészvezetés és a színpadi jelentésteremtés kérdéseit, mely mozzanatokat érdemes belassítani, milyen pontokon éri meg tovább bontani a szereplők viszonyait, akár több próbaalkalmat is rászánva a helyzetben rejlő mélységek felkutatására. A térkezelés szempontjából a kompozíciós lehetőségek mellett átbeszéltük a színész-tér viszonyában rejlő potenciált, mely különösen jól kiaknázható, ha a teret magát is a szereplők alkotják meg saját testükből. Mindezt kicsit zárójelbe helyezte, hogy a produkció utolsó fellépését láhattuk, így a visszajelzések, a fellépés tapasztalata már a következő bemutatóba tud beépülni, de a rendező és a zsűri meggyőződése is az, hogy a látottakra adott konkrét visszajelzések vihetik előre a későbbi munkát is.

Tóth Zsóka természetesen nem elégedne meg ennyivel, a szakmai nap zárása után felmerült beszélgetéseinkben a régi téma: milyen hasznos lenne, ha a csoportvezetők a produkciók készítése közben is kaphatnának szakmai támogatást egy olyan rendszerben, melyben a kijelölt mentorok a próbafolyamat során többször is konzultálnának a csoportvezetővel, megnézhetnék hol tart épp a próbafolyamat. Álmodozásnak tűnik persze, de abból a szervezői elkötelezettségből és lendületből kiindulva, amely a találkozót jellemezte, mégsem tűnik elérhetetlennek.¹

Egyelőre ugyanis egyetlen napba kellett belesűriteni mindent, ami a csoportok éves munkájának támogatását szolgálhatja. Így áll elő a helyzet, hogy egy fellépő és további három csoport részvétele mellett is egy sűrű, csak pontos időbeosztással végigvezethető programot sikerült megvalósítani. A délelőtt során a csoportok forgó rendszerben, négy egyórás workshopon vehettek részt. A zsűri két tagjának tréningjein a közös történetalkotás és az improvizáció, valamint a színészi jelenlét fejlesztésének technikáival ismerkedtek a gyerekek, Tóth Zsóka beszédtechnikát tanított, és társult még egy kézműves foglalkozás is mindehhez. A foglalkozásvezetők a csoportok igényeihez igazodtak, ahogy a szervezők is, ebbe még az is belefért, hogy Tara Andrea a saját csoportjával tölthessen el egy teljes napot, hiszen nekik ez a fajta elvonulás, kiszakadás a hétköznapokból így lehetett a leghatékonyabb. A workshopokon a csoportok külön-külön vettek részt, a szervezők azonban nem feledkeztek meg a közös programokról sem. A tréningek között először közös kalandjátékra hívták a gyerekeket, a játék során meglett kincseket pedig haza is vihették magukkal. Egy olyan kézműves csomag jutott minden csoportnak, mellyel megalkothatják a mai nap élményeit is, miután hazaértek, az alkotást – egyben visszajelzést is – pedig visszaküldhetik a szervezőknek. Az ebédet közös séta követte a Bánhidai földművesek szobrához, ahol újabb meglepetés várt a gyerekekre. A programoknak és Zsóka egész napos moderálásának köszönhetően a hely szellemét is megismerhettük, nemcsak valahol egy

---

¹ A Magyar Drámapedagógiai Társaság „próbajáratot” tartott a már kidolgozott, bevezetés előtt álló mentorprogramból 2020-21-ben. A Covidos időszak sok akadályt jelentett, máskor majd jobban megy, mondtuk magunknak. És nem is adjuk fel: elsősorban nem szándék, hanem anyagiak kérdése, hogy milyen méretekben lehet meghirdetni, kiterjeszteni. (A szerk.)

művelődési ház falai között voltunk, megismerhettük a település történeteit, a bejárható környéket is.

A sűrű naphoz grandiózus zárlat dukált. Fabók Mancsi Bábszínháza érkezett hozzánk, *A székeley menyecske meg az ördög* című előadással. Az eseményre további vendégek is érkeztek: a korábbi irodalmi foglalkozásokban részt vevő osztályok (Füzes Utcai Általános Iskola, Dózsa György Sportiskolai Általános Iskola, Váci Mihály Általános Iskola, Szent Margit Általános Iskola) tanulói. Így több, mint 230 gyerek visongta és nevette végig az előadást, és közben megérezhették, hogy valami nagy dolognak voltak fontos résztvevői ezen a napon.

Szivák-Tóth Viktor

Fejér megyei találkozó

Székesfehérvár, 2021. október 15.

Zsúri: Gyevi-Bíró Eszter, Balla Richárd

A Szabadművelődés Házában került megrendezésre a székesfehérvári WSO forduló. Zsúriként először voltam jelen a városban, a szervezők saját elmondása szerint, az idei évben került hozzájuk a program.

A találkozón három város három iskolájának négy csoportja vett részt: a dunaújvárosi Pannon Oktatási Központ Gimnázium IfjúPOKosok csoportja, a székesfehérvári Kodolányi János Gimnáziumból a Kodócska és a Kodócska 2.0., valamint az apostagi Grottext – a gyerek sosem ART csoportja.

A megnyitóra a kis kamara tér nézőtere szinte megtelt, de az első előadás kezdete előtt két csoport elhagyta a teret, így sajnos nagyon kevesen nézték az előadásokat, a gyerekek egymás produkcióiból szinte egyet sem láttak. Ezt nehezítette, hogy a csoportok messzebről is érkeztek, hiszen így a fellépés után el is hagyták a találkozó helyszínét, az utolsó előadás mindössze 6 – 7 fő tekintette meg, ami nagy szomorúsággal töltött el bennünket.

De az mindenképp öröm, hogy egy Covid sújtotta évet követően, az őszi időszakban is van 4 csoport, akik szívesen megmutatják, hogy mi is az, amivel készültek a nyáron, vagy az előző időszak online próbái alatt.

Az általunk a pécsi országos fesztiválra delegált IfjúPOKosok előadásán éreztük leginkább azt, hogy a csoportvezető és a színjátszók mindannyian értik, szeretik és örömmel játsszák a produkciót, bár a népi, költői humor, néha a korosztály felső határát súrolta, de láthatóan tudták a fiatalok, hogy mit és miért mondanak, nem lett öncélú a szexuális utalásoktól terhelt játék.

A Kodócska és a Kodócska 2.0. nevezetű csoportok láthatóan erős csoportvezetői kézben vannak, sok ritmusjátékkal, pontos mozgásokkal operálnak, de sajnos a színjátszók játékára, a szándékokra és magára a színpadi szöveggel való munkára nem jutott olyan sok idő, a játszók sokszor a szöveget csak felmondják, mindenféle mögöttes tartalom nélkül.

A Grottext csoport fiatal csoportvezetője kérdésünkre elmondta, hogy egy éve dolgozik a fiatalokkal és hogy saját színpadi szövegét vitték színre. Ahogy a kezdeti lelkesedés, úgy a pályakezdők bizonytalansága is érezhető az előadáson, kevés feladatuk van a játszóknak, egyelőre még hiányzik a beléjük vetett teljes bizalom, sok szöveg nem az ő szájukból, inkább gépről bejátszva szólal meg. A csoportvezető egy gyors beugrással mentette meg a produkciót, előtte

nem derült ki, hogy egy fiú nem tud jelen lenni a találkozón, így a csoport érdekében ő állt be, ami nagyon becsülendő.²

Balla Richárd

Pest megyei találkozó

Fót, 2021. október 16.

A színpadi játékok színes sora, nyüzsgés, játék, vidámság, a találkozás határtalan öröme jellemezte az idei fóti találkozót.

A Vörösmarty Művelődési Ház immár harmadik alkalommal adott otthont a WSO Pest megyei fordulójának. A dolog pikantériája, hogy az utóbbi két alkalom már az ősze halasztott találkozók sorából való. Nagy öröm, hogy mindkét évben fellépőkkel, teljes előadásokkal is találkozhattunk a rendezvényen. Idén szép számmal.

A művelődési ház pont a gyermekszínjátzók számára teremtett méretekkkel bír, talán csak egy emelkedő nézőtér tehetné még jobbá a befogadói oldalról. A szervezők, a ház dolgozói mindent megtettek, hogy valódi ünneppé varázsolják ezt a szombatot. A teljes házat a gyermekszínjátzók vették birtokba. A hagyományos tavaszi és ez utóbbi két őszi időpont alkalmával is igazán kegyes volt az időjárás a helyiekhez, így a művelődési ház szomszédságában elhelyezkedő kastélyparkot is maximálisan ki tudták használni. A park a gyerekeknek a lazításra és a játékra is lehetőséget nyújt, szabadtéri foglalkozás megszervezését is lehetővé teszi. A programot is ehhez igazították, ismét szellős, sok szünettel, kényelmes átállásokkal, az előadásblokkok közötti játéklehetőséggel – minden a gyerekek élményekkel töltődését szolgálta. Külön kiemeli az esemény fontosságát a Ház részéről, hogy az intézmény vezetője, Palásti Béla, minden évben személyesen köszönti a rendezvény résztvevőit, és figyelemmel kíséri teljes napot. Idén is gondoskodtak, nem csak a programokról, de a gyerekek ellátásáról, megvendégléséről is.

Révész Melinda, aki nem csupán szervező, az egész nap lebonyolítója, de rendszerint saját csoportjainak előadását is színpadra állítja a találkozón, nagy odafigyeléssel és határtalan lelkesedéssel dolgozik a gyermekekért és vezetőikért.

Az előadások, amiket élőben láthattunk, kivétel nélkül nagyon fontos gondolatokat fogalmaznak meg és dolgoznak fel a gyerekek nyelvén. A kollégák pedagógiai munkája ebben a különösen nehéz elmúlt évben megfizethetetlen, nem lehet kellően hangsúlyozni a fontosságát.

Az előadások sorát a Zsákhangya Nyüzsizínház nyitotta. Előadásuk egy halászfalu, a kocsmá, a hajóskapitány és a mesék forgatagával varázsol el bennünket. A helyszín, a hajó javítása, a kocsmái vita csupán indítása egy fergeteges mesevilágnak, amiből senki nem maradhat ki. Előadásuk játékos, vidám forgatag, csillogó szemű kicsik, varázslatos tündérek, pörög az egész. Miközben könnyeden pörögnek a történetek, nagyon is komoly mondanivalót fogalmaznak meg azzal, ahogyan megmutatják, a mesék világa miként segít megoldást találnunk a hétköznapok küzdelmeiben, hogyan oldják fel a lelkünk csomóit. A meglevő mesék nagyon egyszerű, de tiszta képi világ megteremtésével rajzolódna ki a nézők előtt. Az alkotók, Cziffer Vera és Nagy Mónika remek érzéssel választották a gyerekekhez a szerepeket, akik így valóban önmagukat adhatták: élték a figuráikat. Előadásuk végére a széthulló félben lévő közösség együtt oldja meg a problémákat, együtt, egyetértésben vesznek búcsút a nézőktől.

---

² A Fejér megyei bemutatóról a helyi médiumokban: <https://www.feol.hu/kultura/helyi-kultura/gyermekszinjatszoke-volt-a-delutan-fehervaron-5368424/>

Őket Ácsné Csáki Ildikó Szikrák csapata követte. Előadásuk a *Csalárd cukorka* olyan fontos problémát feszeget, aminek pedagógiai jelentősége elvitathatatlan, tanítani való. Az elcsábítás, a nehézségeik valódi megoldása helyett a könnyebb út választása, és ennek következtében az igaz út elvesztése a tét a történet minden egyes lépésében. Meséjükben a segítő mókuspár tiszta jóindulata folyamatosan elutasításra van ítélve, a gyarló győzni akarás erősebb. Minden áldozat a győzelem vonzásában a könnyebb utat, a manó által kínált csodaszert választja tiszta verseny, az esetleges vereség, vagy a valós szépség elfogadása helyett. Könnyelműségüknek, hogy csalással, csodaszerral akarnak előnyhöz jutni, minden esetben súlyos ára van. A személyiségük eltorzul és magukat rekesztik ki viselkedésükkel a közösségből. A játék a közösség erejéről, a testvérek szeretetéről is szól, ahogyan nem hagyják veszni társaikat. Remekül megválasztott szerepek, minden gyermeknek a maga által elbírt és biztonsággal játszható figura jutott. Nagyon izgalmas, hogy a rontó manó szerepét a csoport talán legtündéribb arcú tagja kapta, ezzel is szörnyen félelmetessé téve a kísértés megjelenítését. Talán az egyetlen pont, ahol érdemes lenne még emelni, az a mese vége. Azonban az először színpadra álló gyerekek vezetése, felkészültsége, bátorsága, játéköröme igazán lenyűgöző. A csoport méltán lehet büszke arra, hogy iskolájuk és tanáruk felsős csapataival azonos színvonalon képes dolgozni, és mint ők is annyiszor, az országos fesztivál meghívásával büszkélkedhetnek.

Révész Melinda csoportjának *Múltidéző* című előadása egy igen hosszú munkafolyamat eredménye. A gyerekekkel második éve dolgoznak a témán, ami a korosztályhoz képest igen komoly, talán megfoghatatlan gondolatot, a létezés, annak módját boncolgatja. A szereplők számokat viselnek, azaz egy hatalmas gépezet rendezett, engedelmes részeiként működnek, amíg ki nem zökkennek. Onnan indul a közös gondolkodás, a létezés lényegének, a küldetésnek a keresése. Az előadásban nagyon komoly irodalmi szövegeket, nagyon komoly zenei bejátszásokat és mozgásos elemeket sorakoztatnak fel. A csoport technikailag is igen jelentős munkát végzett az elmúlt másfél évben. Ötleteiket, megoldásaikat nem kezelték mindenhol egyformán igényesen, több ponton elfogadták az első körös ötleteket, miközben azokon a pontokon, ahol több idő, kísérletezést engedtek maguknak, vagy engedett számukra az idő, valóban megemelkedik az előadás, valódi színházi pillatok születnek. A gondolataikat talán azzal tudták volna még gyomorfacsaróbbá, ütősebbé tenni, ha több humort, iróniát csempésznék az előadásba, ami lazít a szorításon, hogy utána még szorosabbra húzhassa azt. Az a színházi nyelv, amit munkájuk során megtapasztaltak, és amelyet remekül használnak, erős kiinduló pontja lehet jövőre már a diák-színjátszók közötti megméretésre készülő előadásaiknak.

Az Art Osztály Zöld csoportja olyan csapat, ahol elsődleges a csoportos együttlét, az egymásra figyelés, az önértékelés, önbizalom fejlődése, a csapatmunka. A csoport számos tagja rendelkezik valamilyen, a színpad számára hátráltató tényezővel, amit Kas Kriszta velük végzett munkája tökéletesen feledtet. Olyan pedagógiai érték rejlik ebben a munkában, amit lehetetlen tanítani, ami belülről fakad, és a csupa nagybetűs pedagógia teljes kiaknázását jelenti. Ezeket a gyerekeket egy csodás láthatatlan burok veszi körül, ami az egymásra figyelésből, az együtt rezdülésből fakad. Végtelen türelem és elfogadás jellemzi őket. Ez hatalmas energiát kölcsönöz a csoportnak, ami sugárzik ránk a színpadról. *A piros lábas* című mese egy túlféltett leány együgyű elrejtéséből fakadó kirekesztéséről, meg nem értéséről, majd mesebeli megmeneküléséből fakad. Az előadásban mindenki annyit vállalhat, annyit kap, amennyire képes, és minden pillanatban két-három gyermek áll ugrásra készen, ha bármelyiküknek segítségre lenne szüksége. A mese színpadilag egyik legnehezebben megvalósítható, leginkább ötletet igénylő részére, a történeten belül az események újra mesélésére Kriszta és csoportja egy remek megoldást talált. Egy rögtönzött kisszínházat, egy bábbetétet hoztak az előadásukba. A paravános játék extrán

védett lehetőséget kínál az önállóan színpadra állni félénk gyerekek számára. A mesét a kiskamasz korosztály egy nagyszülő-unoka keretjátékon belül mutatja meg. Így előadásuk három egymásba ágyazott szinten tudott élni, egyforma erősen.

Pénzesné Kis Veronika és Révész Melinda egy nyári tábor alatt foglalkozott a Muharay Színpad *Reset* című előadásának alapjaival. A játék témája a meg nem értett mesealakok, általában a gonosz figurák sorsát, érzéseit, kirekesztettségét, szomorúságát boncolgatja. Az élő zenét, vendégszereplőt is felvonultató kavalkád, amely a színházterem minden lehetőségét, a nézőtérrel induló játékot, valamint a színpad és előtérnek szintkülönbségét is kihasználja. Valódi felszabadult örömjátékká alakuló történet a saját problémáink feldolgozásáról, a nehézségeink a sorunk, terheink letételéről szól, illetve szólhatna nagyon mélyen. Most a tábor ideje, és aztán a gyors színpadra állítás alatt is fontos gondolatokat vetettek fel, amelyek sokunk számára okoznak nehézséget, kívánnak megoldást. Ők rátaláltak egy lehetséges útra, meg is mutatták nekünk, azaz felvetették. Érdemes lenne tovább boncolgatni és komolyan feldolgozni a gondolataikat, mert nagyon fontos, és igen nehezen megközelíthető problémakört ölel fel.

A napunkat Kas Kriszta Kék csoportjának online előadása zárta, ami a csoportnak az online térben, a teljes bezáródásban való munkáját, együttléteit mutatja fel. Olyan belső értéket, olyan pillanatokot villant fel előttünk, amikért mind irigykedhetünk, és amelyekben úgy érezzük, a részesei akarunk lenni ennek a valóságos együttlétnek. Hatalmas élmény volt ez, hogy ilyen mélységig beengedtek bennünket. Színházilag ugyan nem értékelhető együtt egy ilyen bensőséges történet az élő előadásokkal, de fantasztikus élmény volt a nézőtérre ülni úgy, hogy azok a játszóak, akiket a vásznon megismerhettünk, ott ültek mögöttünk, és az előadás teljes hosszában érezni lehetett a rezdüléseiket, hallani a reagálásaikat saját magukra. A terem levegője megtelt azzal a hangulattal, amelyet ezeknek az eseményeknek az emléke felidézett bennük. Nagyon fontos volt a csoport számára, hogy bemutatásra kerülhetett alkotásuk.

A vírushelyzet elmúltával is, lehet érdemes lenne megtartani annak a lehetőségét, hogy az őszi találkozón munkafilmeket, bemutató részleteket láthassunk, hiszen ez is találkozás, egy csoport pillanatnyi állapotát, munkáját, gondolkodását villantja fel, amely minősítés nélküli, viszont az első változat, az előadás gerincének tesztelésére ad lehetőséget „szakmabeli” nézők előtt. Hogy aztán a nézőktől szerzett visszajelzések, az esetleges együtt gondolkodás, elemző beszélgetés, a felnőttek és a gyerekek között egyaránt nagy lehetőséggel bírhat egy-egy igen erős és fontos előadás megszületéséhez.

Fontos, és mindenki számára hasznos, élményteli napot tölthettünk ismét Fóton. Várjuk együtt a folytatást!

Dolmány Mária

Zala megyei találkozó

Nagykanizsa, 2021. október 16

2021. október 16-án a Nagykanizsai Honvéd Kaszinóért Alapítvány által működtetett Honvéd Kaszinó intézménye adott otthont a XXX. WSO Gyermekszínjátszó találkozó zalai fordulójának.

A járványveszély miatt két nagykanizsai színjátszó csoport mutatta be tudását. Az intézményben élen járnak az amatőr színjátszásban, hiszen a Honvéd Kaszinó Városi Színpada, valamint a Mozaik Társulat folyamatosan megújuló repertoáron dolgozik. A találkozót számos hazai és határon túli csoport részvételével tervezték, járványhelyzet ismét közbeszólt, a tankerületek pedig a gyerekek biztonságát és egészségét előtérbe helyezve nem járultak hozzá a részvételhez.

Bali Judit drámapedagógus és Farkas Tibor énekmondó, a vonyarcvashegyi művelődési ház igazgatója tisztelte meg jelenlétével, szakmai tanácsaival a rendezvényt. A szakemberek megnézték a csoportok aktuális, készüléfében lévő színdarabjait, s új inspirációt adtak hozzájuk. Más aspektusokat villantottak fel, melyekből hosszú távon is tanulhatnak a színjátszók.

A zsűri tagjai örültek, hogy segíthettek továbblandíteni az előadásokat. Bali Judit drámapedagógus szerint mindkét darabnak látszottak az erényei, s csak reméli, hogy valóban segíthettek a további munkában. A más látásmód, a párbeszéd valóban jobbra teheti a jövőbeni tevékenységet. Farkas Tibor énekmondó hozzátette: próbáltak főleg pozitívumokat kiemelni, a szereplőknek energiát adni, kitartással felvértezni őket. A lényeg a közösségépítésen van, hogy az amatőr színjátszók szívvel-lélekkel dolgozzanak, hogy fontos legyen számukra a feladat. A fiatalok innen továbblépve akár a világot jelentő deszkákig is eljuthatnak, de amatőr színházak is működhetnek profi módon.

Szollár-Nikolics Zsanna rendezőként és vezetőként is sok impulzussal gazdagodott. A Városi Színpad jelenleg 35 szereplővel a *Se meghalni, se nem élni* című színdarabon dolgozik, míg a Mozaik Társulat Georges Feydeau *A férj vadászik* című komédiájával még csak a kezdeteknél tart. Örültek a sok hasznos tanácsnak, s remélik, az idei bemutatókra is hatással lesz a műhelymunka.

A társulatok bemutatói után közös ebéd, majd szakmai megbeszélés és Farkas Tibor énekmondó megzenésített verses műsora zárta a műhelymunkát.

Halmos Ildikó

Hajdú-Bihar megyei találkozó

Debrecen, 2021. október 20.

A találkozó szervezője: Áros Tünde. A találkozó helyszíne: a Debreceni Bolyai János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Zsűritársam: Uray Péter

Az ember lánya már kora reggel megérzi, hogy milyen napja lesz... És én már reggel tudtam, hogy csodálatos nap vár rám.

A civisvárosba való érkezésem után egy kedves, szerető csapat várt rám, ahol mindenki érdekelt volt, nem csak a rendezvény lebonyolításában, hanem a gyerekek létezésének megsegítésében és a szakmai munka elvégzésében, állandóságának biztosításában.

Csodálatos, szerető világ tárult elénk, csupa emberséggel, figyelemmel megspékelve.

A rendezvényre jelentkező 2 csoport egyetlen színjátszó közösség két halmaza volt, mindkét csapat Lázár Ervin egy-egy klasszikusát dolgozta fel a A négyszögletű kerek erdőből merítve: *A fájósfogú oroszlán* és a *Gyere haza, Mikkamakka* történeteket. Míg előbbi kicsit összeszedetlenebbre sikeredett, utóbbi egy nagyon laza, egymásra figyelő, az anyagot ismerő közösségként láttatta magát, ám a szigorú továbbjutási szabályok miatt csak az utóbbi produkciót javasoltuk az országos találkozón való megmérettetésre.

A két előadás megtekintése előtt egy valamivel több, mint egy órás tréning megtartására is sor került, ahol Péter a nagyobbakkal, én az alsósokkal dolgozhattam. A munka nem is volt eredménytelen. de egy hadseregnyi nikkelbolha pókhálóba gyűjtése, vagy egy polip lábainak „coczialista” hálósztatyorbba való betömködésére hajaz az attitűd, amit képviseltem.

Szeretném a jelen lévő pedagógusok közül létezésének nagyszerűsége kapcsán kiemelni Deczki Klárát, aki szakmai díjat is kapott, amit örömmel adtunk át, és ő meghatódva fogadta... (Érdekes, hogy a gyecki több szláv nyelven is GYEREKEKEt jelent, méghogy NOMEN nem ÓMEN...)

Elfáradva és mégis feltöltve indultam haza, azzal a gondolattal, hogy ha Debrecenben élnék, biztosan a Bolyaiban szeretnék dolgozni és oda tartozni.

Gyevi-Bíró Eszter

*

A pécsi országos fesztiválról

Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Fesztivál, Pécs, 2021. október 24-26.

Az országos fesztiválra meghívott csoportok közül a következők vállalták a részvételt:

CsepPet

Érsekvadkerti Petőfi Sándor Általános Iskola
Levetkezett gönceink
Fontányi Andrea

Huncutkák utánpótlás

Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde
A költői verseny
Tormáné Szabó Ilona

BolyaiSokk – I.

Debreceni Bolyai János Általános Iskola és Alap-
fokú Művészeti Iskola
A fájós fogú oroszlán
Deczki Klára Éva

Petőfis Pupákok

Gödöllői Petőfi Sándor Általános Iskola
Mi hárman
Kis Tibor

A Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzeti- ségi Nyelvoktató Ált. Isk. 4. és 8. osztálya

akatona sosefél
Fésüs Éva

Mosolycsaló Gyermekcsoport

Topolya Község Művelődési Háza, Topolya, Szer-
bia
LÚDAS M.
Crnkovity Edit, rendező: Crnkovity Gabriella

DRÁMÁSOK

1. sz. Kétnyelvű Általános Iskola, Lendva, Szlové-
nia
Magyar népmese: A csudamadár
Žana (Kusek) Prendl. Segítője, hang és a ppt készí-
tője: Brodar Leona

Muharay Elemér Színpad

Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ
Vörösmarty Művelődési Háza, Fóti
Múltidézők
Révész Melinda

Aranyos Kamaszok

Zuglói Arany János Általános Iskola és Alapfokú
Művészeti Iskola, Budapest
Kamaszágok
Lossos Borbála

Az Art Osztály zöld csoportja

Szigetmonostor Faluház
A piros lábos
Kas Kriszta

Érdi Kishangyák

Érdi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola
Imbolygó iskola
Nagyné Balázs Gabriella

Mester Craft (Budapest)

Budapest IX. Kerületi Molnár Ferenc Magyar-An-
gol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
KOCKÓ
Éles Eszter